

Η αναμόρφωση του οικογενειακού δικαίου

Δόθηκε για δημόσια διαβούλευση από 18 Μαρτίου έως 1/4/2021 από το υπουργείο Δικαιοσύνης σχέδιο νόμου με τίτλο «μεταρρυθμίσεις αναφορικά με τις σχέσεις γονέων και τέκνων και άλλα ζητήματα οικογενειακού δικαίου». Πρόκειται για αλλαγές στο οικογενειακό δίκαιο που κατ' επανάληψιν είχε εξαγγελίσει το υπουργείο Δικαιοσύνης.

Για την ιστορία, πρέπει να υπενθυμίσουμε ότι στη χώρα μας οι διατάξεις του οικογενειακού δικαίου (διαζύγια, σχέσεις γονέων με τέκνα κ.λπ.) ήταν βαθύτατα συντηρητικές ως το 1983 που ψηφίστηκε ο ν. 1329/83. Δεν υπήρχε συναινετικό διαζύγιο και υπήρχαν άνθρωποι «αλύτρωτοι», όπως τους έλεγαν, που ζούσαν επί δεκαετίες χωρισμένοι γιατί η άλλη πλευρά αρνούνταν την έκδοση διαζυγίου, ενώ η μοιχεία αποτελούσε ποινικό αδίκημα και είναι γνωστή κι από τις παλιές κινηματογραφικές ταινίες η εικόνα ζευγαριών που οδηγούνταν στα αστυνομικά τμήματα τυλιγμένοι με σεντόνια.

Στη χώρα μας ο θεσμός της οικογένειας παραμένει ακόμη ισχυρός εν σχέσει με άλλες χώρες και ο αριθμός των διαζυγίων εν σχέσει με τους γάμους βρίσκεται σήμερα μάλλον λίγο πιο πάνω από το 30%, ενώ σε άλλες ευρωπαϊκές χώρες πλησιάζει το 45%-50%. Ενδεικτικά αναφέρω ότι σύμφωνα με στοιχεία της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής το 2017 οι εκδοθείσες αποφάσεις διαζυγίων ήταν 19.190, ενώ για την τριετία 2014-2017 ο μέσος όρος διαζυγίων ήταν 15.058 διαζύγια έναντι 51.637 γάμων ετησίως, δηλαδή το ποσοστό διαζυγίων έναντι γάμων ανερχόταν στο 29,16%. Από τα 19.190 διαζύγια του έτους 2017 τα 13.865 ήταν συναινετικά και κατ' αντιδικία τα 5.325, από τα οποία τα 1.012 εκδόθηκαν λόγω ισχυρού πλινθισμού και τα 4.264 λόγω υπερδιετούς διάστασης. Σε ό,τι αφορά τον αριθμό των τέκνων λυμένων γάμων, για το 2017 αναφέρεται αριθμός τέκνων 25.025 εκ των οποίων τα 16.103 ανήλικα.

ΣΥΜΦΩΝΑ με το άρθρο 4 του σχεδίου νόμου, για να εκδοθεί συναινετικό διαζύγιο όταν υπάρχουν ανήλικα παιδιά θα πρέπει (περιληπτικά) με έγγραφη συμφωνία να ρυθμιστεί η κατανομή της γονικής μέριμνας και ιδίως η επιμέλεια των τέκνων, ο τόπος διαμονής, ο γονέας με τον οποίο θα διαμένουν, η επικοινωνία με τον άλλο γονέα και η διατροφή τους. Το συμφωνητικό υπογράφεται από τους διαδίκους και τους διαρρήθρους τους και έπεται από 10 μέρες υποβάλλεται σε συμβολαιογράφο. Η κατάπτωση της συμβολαιογραφικής πράξης λύσης του γάμου πρέπει να απέχει 10 μέρες από την έγγραφη συμφωνία των συζύγων ή την κοινή ψηφιακή

τους δήλωση (και στην ψηφιακή δήλωση πρέπει να συμπράξουν δικηγόροι), ενώ η ημερομηνία της έγγραφης συμφωνίας αποδεικνύεται με βεβαίωση του γνησίου υπογραφής (με το υφιστάμενο καθεστώς η βεβαίωση του γνησίου υπογραφής γινόταν από το Ειρηνοδικείο) και η λύση του γάμου ολοκληρώνεται με την κατάθεση αντιγράφου της συμβολαιογραφικής πράξης στο ληξιαρχείο όπου έχει κατατεθεί η σύσταση γάμου ή με ενημέρωση του ληξιαρχείου με χρήση τεχνολογιών και πληρο-

Γιατί το υπ. Δικαιοσύνης πρέπει να λάβει υπ' όψιν τη γνώμη δικαστών και δικηγόρων στο νομοσχέδιο που προωθεί

φορικής. Ουσιαστικά, αν εξαερέσουμε τη δυνατότητα κοινής ψηφιακής δήλωσης των υπό διάζευξη συζύγων και της δήλωσης της συμβολαιογραφικής πράξης λύσης του γάμου στο ληξιαρχείο με χρήση ηλεκτρονικού μέσου, λίγα πράγματα αλλάζουν στη διαδικασία έκδοσης συναινετικού διαζυγίου δεδομένου ότι το άρθρο 1441 Α.Κ. ως ισχύει σήμερα καλύπτει τα περισσότερα από αυτά που προβλέπονται με το σχέδιο νόμου σε ό,τι αφορά το συναινετικό διαζύγιο.

Από αυτή τη στήλη δεν μπορούμε να μιλήσουμε σε λεπτομέρειες. Στην πράξη, στα συναινετικά διαζύγια (αποτελούν περίπου το 72% των διαζυγίων) τα θέματα που αφορούν τα ανήλικα παιδιά - και ιδίως το θέμα άσκησης γονικής μέριμνας, επιμέλειας, διατροφής, επικοινωνίας - λύνονται συναινετικά με τη συνδρομή και των πληρεξούσιων δι-

κηγόρων των υπό διάζευξη συζύγων. Υπάρχει όμως και ποσοστό διαζυγίων με σκληρές αντιδικίες κυρίως στα θέματα ανάθεσης επιμέλειας, καθορισμού ποσού διατροφής και ρύθμισης επικοινωνίας με «εργαλειοποίηση» των ανήλικων παιδιών από τους γονείς αυτών και γι' αυτές τις περιπτώσεις στο σχέδιο νόμου έπρεπε να προβλέπεται υποχρεωτική έρευνα και γνωμάτευση κοινωνικής υπηρεσίας πριν από τη δίκα για να διευκολυνθεί το δικαστήριο στις αποφάσεις του. Επίσης χρειάζονται κάποιες βελτιώσεις στις διατάξεις του σχεδίου νόμου για να μπορούν να λειτουργήσουν. Ενδεικτικά αναφέρω τον προβλεπόμενο στο άρθρο 13 αποκλεισμό ή περιορισμό επικοινωνίας, αν ο γονέας με τον οποίο δεν διαμένει το τέκνο καταδικαστεί αμετάκλητα για ενδοοικογενειακή βία κ.λπ., αλλά με τα ελληνικά δεδομένα για να υπάρξει αμετάκλητη καταδίκη θα χρειαζούνταν πιθανώς 7-8 χρόνια... Είναι θετικό ότι επιδιώκεται η συμμετοχή και των δύο γονέων στην άσκηση της γονικής μέριμνας - επιμέλειας και στα θετικά του σχεδίου νόμου είναι και η προβλεπόμενη στα άρθρα 16 και 17 επimόρφωση των δικαστικών λειτουργιών με παρακολούθηση ειδικών προγραμμάτων εξειδίκευσης σε θέματα οικογενειακού δικαίου.

ΗΤΑΝ ΣΩΣΤΗ η προσπάθεια του υπουργείου Δικαιοσύνης για επίτευξη ευρύτερης συναίνεσης για τις αλλαγές που προωθεί με το συγκεκριμένο σχέδιο νόμου, αλλά πρωτίστως πρέπει να λάβει υπ' όψιν τη γνώμη και τις προτάσεις (μέσω και των θεσμικών τους φορέων) των δικαστών και των δικηγόρων, που γνωρίζουν από πρώτο χέρι τι γίνεται στην πράξη και είναι αυτοί που θα εφαρμόσουν τις διατάξεις, για να μπουν οι νέες διατάξεις να υπηρετούν πρωτίστως το συμφέρον των ανήλικων παιδιών και να συμβάλουν στην ομαλή ψυχοσοματική ανάπτυξή τους.

* Δικηγόρος, πρώην πρόεδρος του Δικηγορικού Συλλόγου Θεσσαλονίκης

Τα μυστικά και οι παγίδες για αποδοχές

Τολάχιστον 300.000 φορολογούμενοι ή δικαιούχοι κληρονομιών μπλέκουν κάθε χρόνο στα γρανάζια της γραφειοκρατίας, προκειμένου να αποδεχθούν ή να αποποιθούν κληρονομικές μερίδες που προκύπτουν από τον θάνατο οικείων προσώπων.

Οι συγγενείς έρχονται αναγκαστικά αντιμέτωποι με τους συμβολαιογράφους, την Εφορία, την Πολεοδομία, το Κτηματολόγιο, τα Υποθηκοφυλακεία και τις τράπεζες, ενώ σε χιλιάδες περιπτώσεις παρατηρήθηκαν... μπλεξίματα λόγω ελλείμματος πληροφόρησης ή άγνοιας, τα οποία έβαλαν τους κληρονόμους σε περιπέτειες! Ξεκινώντας από τα πιο απλά, πρέπει να επισημάνουμε ότι η υποβολή δήλωσης κληρονομίας γίνεται από τον υπόχρεο ή κάποιον πληρεξούσιο, από δικαστικό επιμελητή ή δικηγόρο, ή και με απλή επιστολή.

Η διαδικασία της αποδοχής κληρονομίας έχει σημαντικό κόστος, ανάλογα με την αξία της περιουσίας, κάτι που φαίνεται και στους σχετικούς πίνακες με τα συμβολαιογραφικά έξοδα αλλά και τα έξοδα του Κτηματολογίου. Σημειώνεται ότι η πράξη καθίσταται νόμιμη μόνο μετά τη μεταγραφή του ακινήτου στο οικείο Υποθηκοφυλακείο, ενώ ο υπολογισμός των εξόδων είναι ξεχωριστός, όταν υπάρχουν περισσότερα του ενός εμπράγματα δικαιώματα.

Τα θήματα

Σημαντικές παγίδες κρύβει η διαδικασία αποδοχής κληρονομίας, η οποία «εξελιχθύνει» τα δικαιώματα για τους κληρονόμους ή, από την άλλη, τις υποχρεώσεις που προκύπτουν σε σχέση με τις εκκρεμότητες που αφήνει ο θάνατος.

Τα θήματα που πρέπει να γνωρίζουν οι εμπλεκόμενοι είναι τα εξής:

1. Ο κληρονόμος μπορεί να αποδεχθεί ρητά ή σιωπηρά την κληρονομιά. Η ρητή αποδοχή γίνεται με τη μεταγραφή στο Υποθηκοφυλακείο με την απόκτηση της κυριότητάς του/των ακινήτων και λοιπών περιουσιακών στοιχείων του θανόντος, μέσω συμβολαιογραφικής πράξης. Το κόστος της αποδοχής αντιστοιχεί περίπου στο 2,5% της αντικειμενικής αξίας των περιουσιακών στοιχείων.
2. Στην περίπτωση σιωπηρής αποδοχής, εκφράζεται η θέληση των προσωρινών κληρονόμων για να γίνουν οριστικοί. Ο νόμος ορίζει ότι αυτό μπορεί να γίνει με την κατάθεση αίτησης για έκδοση κληρονομητηρίου, όπου αναγράφονται οι αιτών ως κληρονόμοι, η άσκηση δικηγορικής αγωγής για πράγμα της κληρονομίας που έλαβε τρίτος, η υποβολή δήλωσης φόρου κληρονομίας, η χρησιμοποίηση πράγματος της κληρονομίας σαν δικό του πράγμα κ.ο.κ.
3. Αν περάσει η προθεσμία της αποποίησης της κληρονομίας, τότε γίνεται πλασματική αποδοχή. Όμως, αν ο προσωρινός κληρονόμος δεν αποποιθεί εγκαίρως την κληρονομία, δηλαδή εντός τεσσάρων μηνών από τότε που έμαθε ότι κατέστη κληρονόμος, τότε αυτό αποτελεί τεκμῆριο αποδοχής.
4. Αν η προθεσμία αποδοχής πέρασε λόγω αμελείας του κληρονόμου, τότε αυτός αποκτά

Κλίμακα φόρου δωρεών - κληρονομιών - γονικών παροχών

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ Α' (σύζυγος-τέκνα-εγγονοί-γονείς) ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑ-ΔΩΡΕΑ (ποσό σε ευρώ)

Κλίμακα	Συντελεστής	Φόρος κλιμακίου	Συνολική αξία	Αναλογών φόρος
150.000	0%	0	150.000	0
150.000	1%	1.500	300.000	1.500
300.000	5%	15.000	600.000	16.500
Υπερβάλλον:		10%		

* Ισχύει ειδικό αφορολόγητο φόρου κληρονομίας 400.000 ευρώ για τον επίζυγο σύζυγο (μετά από 5 έτη γάμου) και τα ανήλικα τέκνα του

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ Β' (λοιποί κατόντες και ανιόντες-αδέλφια-θείοι-ανεψιό) ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑ-ΔΩΡΕΑ (ποσό σε ευρώ)

Κλίμακα	Συντελεστής	Φόρος κλιμακίου	Αξία περιουσίας	Αναλογών φόρος
30.000	0%	0	30.000	0
70.000	5%	3.500	100.000	3.500
200.000	10%	20.000	300.000	23.500
Υπερβάλλον:		20%		

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ Γ' (λοιποί συγγενείς-ξένοι) ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑ-ΔΩΡΕΑ (ποσό σε ευρώ)

Κλίμακα	Συντελεστής	Φόρος κλιμακίου	Συνολική αξία	Αναλογών φόρος
6.000	0%	0	6.000	0
66.000	20%	13.200	72.000	13.200
195.000	30%	58.500	267.000	71.700
Υπερβάλλον:		40%		

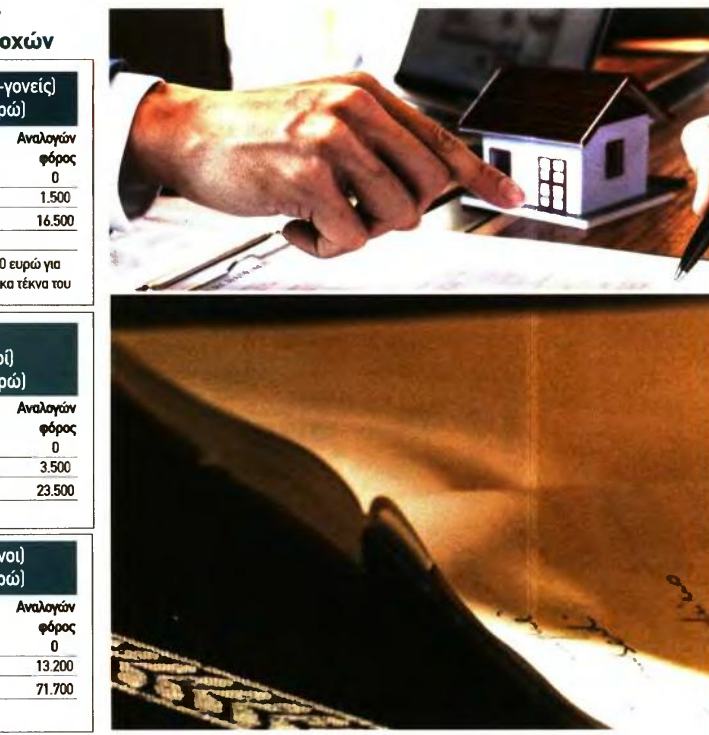
την ιδιότητα του οριστικού κληρονόμου και αυτό είναι αμετάκλητο. Όμως, μια τέτοια αμέλεια μπορεί να του κοστίσει πολύ ακριβά και να τον βάλει σε περιπέτειες. Σε αυτήν την περίπτωση, ο κληρονόμος επιβαρύνεται για τα χρεώματα της κληρονομίας με την προσωπική του περιουσία και δεν έχει καμία απολυτώς δυνατότητα να περιορίσει την ευθύνη του μέχρι τη συνολική αξία της.

5. Αν δεν συνταχθεί συμβολαιογραφική πράξη όπου να αναφέρονται τα ακίνητα της κληρονομίας, τότε ο κληρονόμος δεν θα έχει κυριότητα του ακινήτου, για τα οποία, ωστόσο, θα είναι υπόλογος για τη μεταγραφή τους στο Υποθηκοφυλακείο.

6. Νομικά δεν τίθεται προθεσμία για την αποδοχή της κληρονομίας με συμβολαιογραφικό έγγραφο καθώς και της μεταγραφής στο οικείο Υποθηκοφυλακείο, η οποία μπορεί να γίνει οποτεδήποτε.

7. Από φορολογικής πλευράς, τίθεται ως όριο η εξάμηνη προθεσμία για την αποδοχή της κληρονομίας, με την υποβολή δήλωσης στην αρμόδια ΔΟΥ. Η προθεσμία αυτή αρχίζει όταν υπάρχει διαθήκη, από τότε που αυτή δημοσιεύθηκε στα βιβλία του αρμόδιου Πρωτοδικείου και όταν δεν υπάρχει διαθήκη, από τότε που επήλθε ο θάνατος του κληρονομούμενου και αποκτήθηκε η ιδιότητα του προσωρινού κληρονόμου.

8. Εάν μέσα σε έξι μήνες ο κληρονόμος δεν κάνει καμία κίνηση, δεν δημιουργείται κίνδυ-

νος απώλειας του δικαιώματος στα πράγματα της κληρονομίας, ωστόσο, για κάθε μήνα που δεν γίνεται η αποδοχή, επιβάλλεται πρόστιμο από τη ΔΟΥ. Το πρόστιμο αυτό καταβάλλεται όταν και αν γίνει η υποβολή δήλωσης για τη σύνταξη συμβολαιογραφικής πράξης αποδοχής κληρονομίας.

9. Ο κληρονόμος μπορεί εντός 4 μηνών από

τότε που το... έμαθε, να προβεί σε αποδοχή με το ευεργέτημα της απογραφής, περιορίζοντας την ευθύνη του για τις υποχρεώσεις της κληρονομίας. Έτσι, περιορίζει την ευθύνη του και έχει το δικαίωμα να αναλάβει τις υποχρεώσεις της κληρονομίας μέχρι τη συνολική της αξία. Σε μια τέτοια περίπτωση, οι δανειστές του κληρονομούμενου-θανόντος δεν έχουν το δικαίωμα να ζη-

Πώς... ξεφορτώνεστε μια κληρονομία

Μεγάλες είναι οι παγίδες για χιλιάδες πολίτες, οι οποίοι προχωρούν σε αποποίηση της κληρονομίας, στις περιπτώσεις που υπάρχουν χρέη και υποχρεώσεις του θανόντος-κληρονομούμενου.

Η οικονομική πίεση λόγω των συνεπειών της πανδημίας είναι σίγουρο ότι θα οδηγήσει σε περισσότερα χρέη και υποχρεώσεις, με αποτέλεσμα, σε πολλές περιπτώσεις, οι κληρονόμοι συγγενών να... γυρίσουν την πλάτη, καθώς θα αδυνατούν να αναλάβουν τα βάρη που αφήνει ο θάνατος.

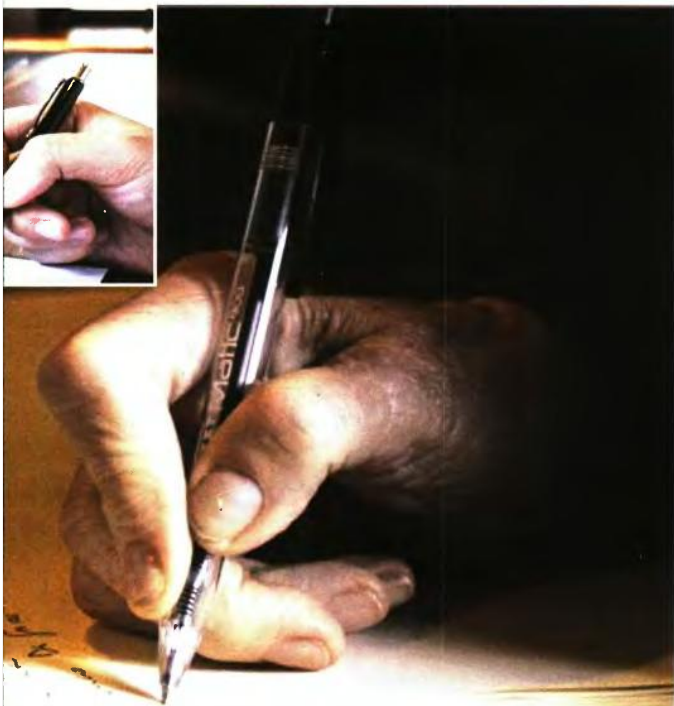
Η αποποίηση κληρονομίας ενεργοποιεί μια σειρά διαδικασιών, όπου κρύβονται πάρα πολλές παγίδες.

Πιο συγκεκριμένα:

1. Η δήλωση αποποίησης γίνεται εντός τεσσάρων μηνών από τον προσωρινό κληρονόμο στο αρμόδιο Ειρηνοδικείο της Περιφέρειας όπου κατοικούσε ο κληρονομούμενος-θανών. Σ' αυτήν αναφέρει ότι δεν θέχεται να αναλάβει την κληρονομία και να καταστεί οριστικός κληρονόμος.
2. Ο κληρονόμος μπορεί να υποβάλει τη δήλωση εντός τεσσάρων μηνών από τότε που έμαθε ότι καθίσταται προσωρινός κληρονόμος. Η προθεσμία αποποίησης της κληρονομίας αρχίζει από τότε που ο κληρονόμος έμαθε την εμπλοκή του και, εφόσον υπάρχει διαθήκη, τότε ο χρόνος μετράει μετά τη δημοσίευσή της. Αν ο κληρονομούμενος είχε την τελευταία του κατοικία στο εξωτερικό ή ο κληρονόμος έμαθε την... εμπλοκή του ενώ διέμενε στο εξωτερικό,

δοχές, αποποιήσεις και διαθήκες

τήσουν την πλήρη ικανοποίησή τους από την ατομική περιουσία του κληρονόμου, όπως θα έκαναν κατά του κληρονόμου, αν ήταν εν ζωή. Συνεπώς, αν και η κληρονομιά περιέρχεται στην κυριότητα του κληρονόμου, εντούτοις είναι χωρισμένη από την ατομική του περιουσία και προσφέρεται για την ικανοποίηση των δανειστών για τις απαιτήσεις τους κατά του θανόντος.

Τι γίνεται όταν δεν υπάρχει διαθήκη
Τις μεγαλύτερες παγίδες για τους κληρονόμους θανόντος συγγενούς κρύβει η περίπτωση της κληρονομιάς χωρίς διαθήκη, όπου απαιτείται ιδιαίτερη προσοχή.

Η μη ύπαρξη διαθήκης ενεργοποιεί τις τάξεις των συγγενών, με βάση τους βαθμούς συγγενείας, όπως φαίνεται και στους σχετικούς πίνα-

Ποια είναι τα έξοδα για τις κληρονομιές

1. Αμοιβή συμβολαιογράφου.
 - 0,25%-0,80% επί της αναγραφόμενης αξίας του μεταβιβαζόμενου ακινήτου, πλέον ΦΠΑ 24% (όσο αυξάνεται η αξία μειώνεται ο συντελεστής).
 - Τέλος 5 ευρώ για κάθε σελίδα του συμβολαίου, πλέον ΦΠΑ 24%.
 - Αμοιβή για κάθε φύλλο αντικειμενικής αξίας 4 ευρώ + ΦΠΑ 24%.
2. Έξοδα μεταγραφής Κτηματολογίου 0,5% επί της αντικειμενικής αξίας.
 - Πάγιο τέλος 20 ευρώ για το Κτηματολόγιο.
 - Τέλος έκδοσης αντιγραφού 9,50 ευρώ.
 - Τέλος έκδοσης πιστοποιητικού από τα Βιβλία του Κτηματολογίου 15 ευρώ.
 - Τέλος αποσπάσματος κτηματολογικού διαγράμματος 15 ευρώ.
 - Τέλος έκδοσης κτηματογραφικού διαγράμματος 33 ευρώ.
 - Πρόσθετο τέλος 0,1% με βάση την αντικειμενική αξία του ακινήτου όταν υπερβαίνει τα 20.000 ευρώ.
 - Εφάπαξ τέλος κτηματογράφησης 35 ευρώ ανά δικαίωμα.
3. Έξοδα μεταγραφής Υποθηκοφυλακείου.
 - 0,775% επί της αντικειμενικής αξίας χωρίς όριο.
 - Υπέρ Ταμείου Νομικών 0,125%.
 - Μεγαροσημα και χαρτόσημα (πληρώνονται για κάθε δικαίωμα ξεχωριστά).

κες. Μάλιστα, έχει διαπιστωθεί ότι, σε πολλές περιπτώσεις, το... σόι αποτελεί σοβαρό εμπόδιο για το κλείσιμο των κληρονομικών υποθέσεων, καθώς δημιουργούνται παρεξηγήσεις, οι οποίες φτάνουν ακόμη και στα δικαστήρια! Εφόσον κληθεί μια τάξη, τότε οι επόμενες αποκλείονται. Δηλαδή εάν καλούνται στην κληρονομιά οι κληρονόμοι της πρώτης τάξης, τότε αποκλείονται όλες οι υπόλοιπες κατηγορίες. Εάν αποποιηθούν ή με οποιοδήποτε τρόπο εκβέσουν από την κληρονομιά οι κληρονόμοι κάποιας τάξης, τότε ακολουθούν οι κληρονόμοι της επόμενης.

Οι κατηγορίες κληρονόμων εξ αδιαθέτου διαδοχής είναι οι εξής έξι:

1. Πρώτη τάξη διαδοχής. Σε αυτήν ανήκουν οι κατιόντες του κληρονομούμενου, δηλαδή ο/η σύζυγος και τα παιδιά, που κληρονομούν εξ αδιαθέτου. Αν κατά τον χρόνο θανάτου του κληρονομούμενου δεν ζει ένα από τα παιδιά του, το οποίο όμως έχει παιδιά (εγγόνια του κληρονομούμενου), τότε γίνονται αυτά κληρονόμοι. Ο/η επιζών σύζυγος κληρονομεί το 1/4 της περιουσίας και τα υπόλοιπα 3/4 μοιράζονται στα παιδιά.

2. Δεύτερη τάξη διαδοχής. Περιλαμβάνει τους γονείς του κληρονομούμενου, τα αδέρφια, τα ετεροθαλή αδέρφια, τα τέκνα και τα εγγόνια αδελφών. Εάν έχει πεθάνει κάποιος αδελφός, τότε δικαιούχοι είναι τα ανήψια. Τα ετεροθαλή αδέρφια, όπως και τα πραγματικά εξ αίματος αδέρφια του κληρονομούμενου, κληρο-

Με ποια σειρά καλούνται οι κληρονόμοι – Ποιες είναι οι διαδικασίες και πώς υπολογίζεται το κόστος των συμβολαίων

νομούν το μισό της περιουσίας, ενώ το υπόλοιπο μισό ο εν ζωή σύζυγος.

3. Τρίτη τάξη διαδοχής. Σ' αυτήν την κατηγορία εντάσσονται τα παπούδες, γιαγιάδες, τα παιδιά τους και τα εγγόνια τους, οι θείοι που είναι παιδιά των παππούδων και τα ξαδέλφια αυτών (εγγόνια). Αν ζουν οι παππούδες και οι γιαγιάδες και από τα δύο γένη των συζύγων, τότε η περιουσία μοιράζεται ισομερώς. Αν δεν ζει ο παππούς ή η γιαγιά από τον πατέρα ή τη μητέρα, τότε στη θέση αυτών αποκτούν κληρονομικό δικαίωμα τα παιδιά και τα εγγόνια. Αν δεν ζουν παππούς και γιαγιά, τότε κληρονόμοι εμφανίζονται οι θείοι και τα ξαδέλφια του κληρονομούμενου. Αν δεν υπάρχουν παιδιά και εγγόνια, δηλαδή, θείοι και ξαδέλφια του θανόντος, τότε η μερίδα αυτού περιέρχεται στον παππού ή στη γιαγιά, της ίδιας «γραμμής» και, αν δεν υπάρχει, στα τέκνα και στους εγγονούς. Αν δεν ζουν ο παππούς και η γιαγιά, είτε από το πατρικό είτε από το μητρικό γένος, και δεν υπάρχουν παιδιά και εγγόνια τους, τότε κληρονομούν μόνο ο παππούς ή η γιαγιά ή τα παιδιά και τα εγγόνια από την άλλη «γραμμή». Τα παιδιά κληρονομούν ίσα μερίδια και αποκλείουν τους εγγονούς της ίδιας ρίζας. Αν ζει ο/η σύζυγος του θανόντος στην τρίτη τάξη, τότε κληρονομεί το 1/2 της περιουσίας.

4. Τέταρτη τάξη στην κληρονομική διαδοχή. Σε αυτήν την περίπτωση καλούνται οι παππούδες και οι προγιαγιάδες του κληρονομούμενου που ζουν και κληρονομούν ίσα μερίδια, ανεξάρτητα αν ανήκουν στην ίδια ή σε διαφορετικές «γραμμές». Ο/η επιζών σύζυγος του θανόντος (ή της θανούσας) στην τρίτη τάξη κληρονομεί το 1/2 της περιουσίας. Επιπλέον ο επιζών σύζυγος του θανόντος (ή της θανούσας) παίρνει ως εξαιρετο, ανεξάρτητα από την τάξη με την οποία καλείται, τα επιπλά, τα σκεύη, τα ενδύματα και άλλα τέτοια οικιακά αντικείμενα που τα χρησιμοποιούσαν είτε μόνο εκείνος που επιζεί είτε και οι δύο σύζυγοι. Αν όμως υπάρχουν τέκνα του συζύγου που πέθανε, λαμβάνονται υπόψη οι ανάγκες και αυτών, εφόσον το επιβάλλουν οι ειδικές περιστάσεις για λόγους επείκειας.

5. Πέμπτη τάξη στην κληρονομική διαδοχή. Αν δεν υπάρχουν συγγενείς των υπόλοιπων τεσσάρων κατηγοριών, ο σύζυγος που επιζεί καλείται ως εξ αδιαθέτου κληρονόμος σε ολόκληρη την κληρονομία.

6. Έκτη τάξη στην κληρονομική διαδοχή. Αν κατά την επαγωγή της κληρονομιάς δεν υπάρχει ούτε συγγενής από εκείνους που καλούνται κατά τον νόμο ούτε σύζυγος του κληρονομούμενου, ως εξ αδιαθέτου κληρονόμος, τότε καλείται το Δημόσιο!

νομιά

τότε η προθεσμία φτάνει τους δώδεκα μήνες.

3. Η αποποίηση κληρονομιάς αφορά στο σύνολό της και δεν μπορεί να περιοριστεί σε ένα μέρος αυτής και κατά το... δοκού.

4. Η διαδικασία αποποίησης κληρονομιάς με χρέη πρέπει να γίνει, εμπρόθεσμα από τους γονείς ή κηδεμόνες των ανήλικων τέκνων που υπάρχουν. Σε αυτές τις περιπτώσεις απαιτείται ειδική άδεια, η οποία παρέχεται κατόπιν έκδοσης δικαστικής απόφασης. Η αίτηση για την έκδοση της απόφασης κατατίθεται από τους γονείς του ανήλικου στη γραμματεία του κατά τόπου αρμόδιου Ειρηνοδίκου, στην περιφέρεια του οποίου κατοικεί ο ανήλικος.

5. Αν η κληρονομιά πέφτει σε πρόσωπο

ανήκανο για δικαιοπραξία, τότε αναλαμβάνει ο νόμιμος αντιπρόσωπός του. Αν υπάρχει ανήλικο που βρίσκεται υπό γονική μέριμνα, τότε η προθεσμία των τεσσάρων μηνών ξεκινά από τότε που έγινε γνωστό ότι κατέστη κληρονόμος.

6. Αν παρέλθει η τετράμηνη προθεσμία, τότε θεωρείται ότι η κληρονομιά έγινε αποδεκτή από τα τέκνα. Αποποίηση κληρονομιάς μετά την παρέλευση της τετράμηνης προθεσμίας είναι άκυρη.

Από τα παραπάνω, προκύπτει πόσο σημαντική είναι η αποποίηση κληρονομιάς, όταν υπάρχουν χρέη και ιδιαίτερα ανήλικο τέκνο, καθώς και κρίσιμος χρόνος που απαιτείται προκειμένου οι άμεσα εμπλεκόμενοι να δράσουν εμπρόθεσμα.